

Riski un to samazināšana nestabilos tirgos

Situāciju analīze un praktiski piemēri

Mārcis Pumpurs
SIA SECCREDO

PAR MUMS

Seccredo - viens no vadošajiem Ziemeļeiropas konsultāciju uzņēmumiem, Izlūkošanas, Risku, Drošības un Krīžu vadības jomās

Biroji - Zviedrija, Dānija, Latvija, Polija, Irāka un Apvienotie Arābu Emirāti

Klienti – vairāk kā 500 vadošie Ziemeļeiropas zīmoli no dažādām nozarēm: finanšu institūcijas, enerģētika, rūpniecība, telekomunikācijas, farmācija, pakalpojumu sniedzēji

Seccredo AB ir neatkarīgs uzņēmums, kas ietilpst Securitas koncernā.

Mēs fokusējamies uz individuāli pielāgotiem, nevis uz produktiem balstītiem risinājumiem

UZŅĒMUMA IESPĒJAS UN RISKI

Risku vadība (management) – risku identifikācija, novērtēšana un prioritāšu noteikšana.

Koordinēta un ekonomiski pamatota resursu pielietošana, lai samazinātu, monitorētu un kontrolētu **nevēlamu notikumu ietekmi vai lai maksimizētu dažādu iespēju realizāciju.**

STABILI UN NESTABILI TIRGI

Nevar viennozīmīgi izdalīt stabilus un nestabilus tirgus -

būtiska ir laba vai slikta risku pārvaldība

Būtiskākie faktori, kas ietekmē uzņēmējdarbības operacionālos riskus:

- Likumdošanas sakārtotība
- Politiskā stabilitāte
- Noziedzība finansēs un ekonomikā

NOZIEDZĪBA FINANSĒS UN EKONOMIKĀ*

Figure 4: Economic crime reported by region

Territory	Reported Fraud 2014	Reported Fraud 2011
Africa	50%	59%
North America	41%	42%
Eastern Europe	39%	30%
Latin America	35%	37%
Western Europe	35%	30%
Asia Pacific	32%	31%
Middle East	21%	28%
Emerging Eight*	40%	35%
Global	37%	34%

*Emerging Eight include Brazil, China, India, Indonesia, Mexico, Russia, Turkey, and South Africa

*Avots: PwC's 2014 Global Economic Crime Survey; www.pwc.com/crimesurvey

MĀJAS DARBI PIRMS IENĀKŠANAS JAUNĀ TIRGŪ

- 1. Pazīsti valsti, vidi un kultūru** – politiskā situācija, ekonomiskais stāvoklis, likumdošana, noziedzība (ielu un organizētā).
- 2. Identificē un dibini kontaktus ar vietējiem partneriem. Nodrošies ar kompetentu vietējo atbalstu.**
- 3. Pārliecinies, kas ir tavi potenciālie partneri** – finanšu resursi, kapitāla izcelsme, sakari, reputācija un saikne ar nevēlamas reputācijas personām vai norisēm.
- 4. Risku vadība** - kādi vēl riski pastāv konkrētajā procesā un uzņēmējdarbībai kopumā. Koordinēta un ekonomiski pamatota resursu pielietošana lai samazinātu, monitorētu un kontrolētu nevēlamu notikumu ietekmi vai lai maksimizētu dažādu iespēju realizāciju.

VIETĒJĀS KULTŪRAS UN VIDES PĀRZINĀŠANA

Vietējie partneri – kas tie ir, cik uzticami, sakari ar nevēlamas reputācijas personām, utt.

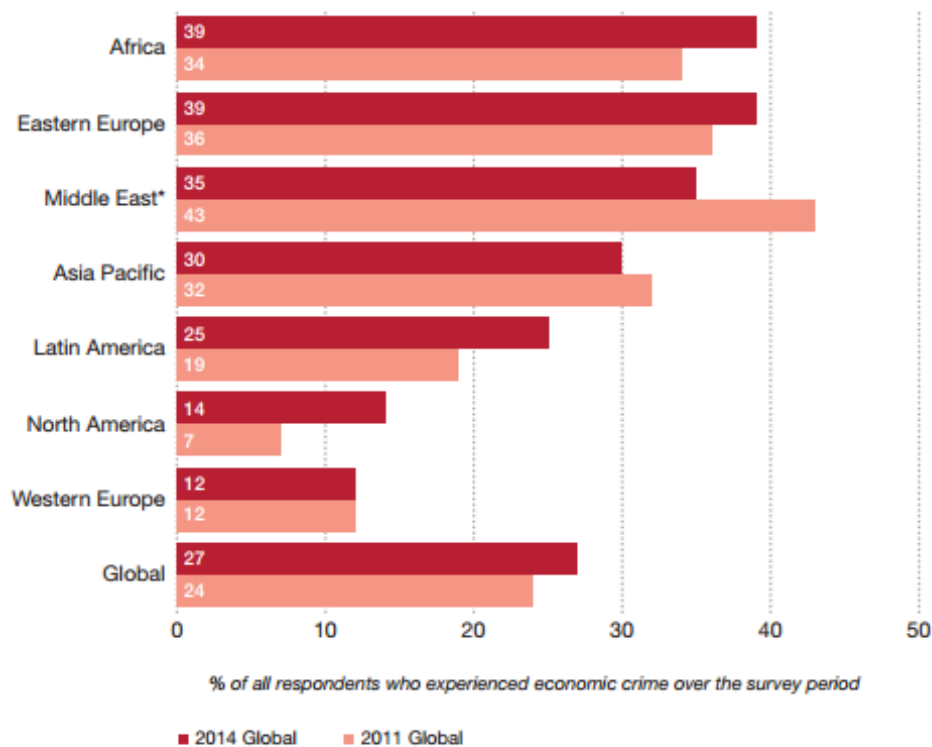
Kultūras, kuras ir relatīvi pieļāvīgākas pret korupciju un kukuļdošanu

Sadarbībā ar valsts uzņēmumiem vai aģentūrām korupcijas riski ir lielāki

Kompetents vietējais atbalsts

KORUPCIJA UN KUKUĻOŠANA*

Figure 12: Reported bribery and corruption, by region

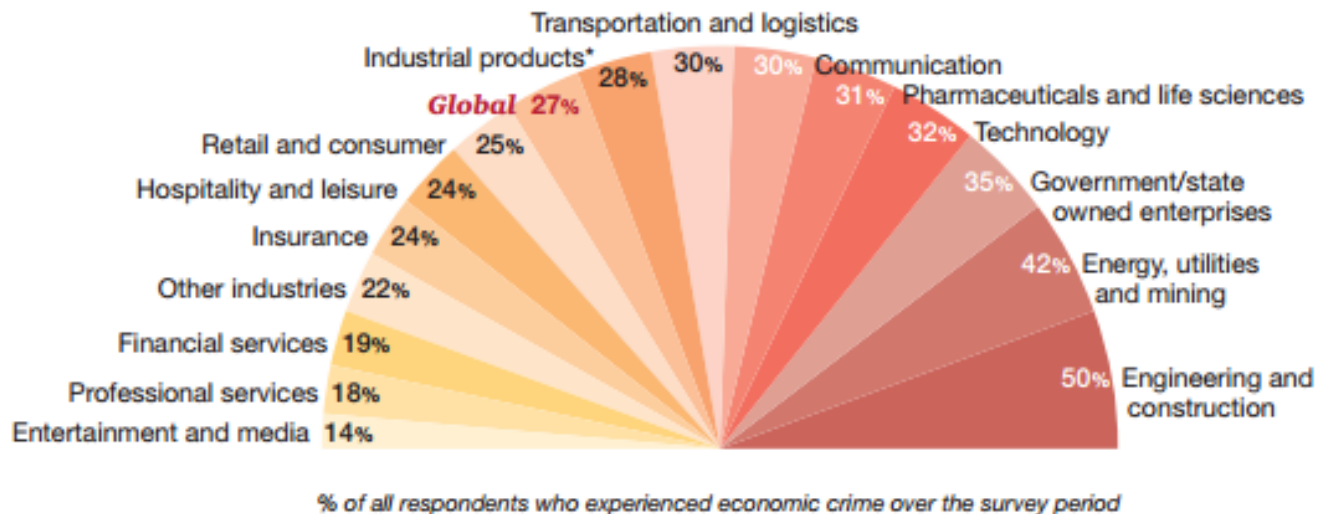

*Middle East was included in the "Asia Pacific" region in 2011

*Avots: PwC's 2014 Global Economic Crime Survey; www.pwc.com/crimesurvey

KORUPCIJA UN KUKUĻOŠANA*

Figure 13: Reported bribery and corruption, by industry

*Avots: PwC's 2014 Global Economic Crime Survey; www.pwc.com/crimesurvey

JAUTĀJUMI NO AUDITORIJAS

Kā minimizēt risku strādājot ar ārzemju partneriem?

Preventīvie pasākumi risku samazināšanai?

Kā iegūt potenciālus klientus?

Kā pareizi sākt sadarbību?

Preventīvie pasākumi risku samazināšanai?

Kā samazināt riskus ieejot jaunā tirgū?

Kā pārbaudīt un novērtēt ārvalstīs reģistrēta klienta finanšu stāvokli?

Kādas vēl iespējas (bez finanšu novērtējuma) pārbaudīt uzņēmuma uzticamību?

RISKU VADĪBAS MODELIS

PADZIĻINĀTĀS PĀRBAUDES PAR JURIDISKAJĀM PERSONĀM

Informācija no Uzņēmumu reģistra - reģistrācijas dati, amatpersonas, dalībnieki

Finanšu rādītāji, darbības veids, darbinieku skaits, kļūtas un aizdevumi

Informācija no publiski pieejamiem resursiem par juridiskās personas reputāciju, nevēlamiem sakariem, juridiska rakstura konfliktiem un izmeklēšanām

Informācija no publiski pieejamiem resursiem par subjekta saistītām fiziskām un juridiskām personām, patiesā labuma guvējiem

Reģistrēto un/vai aktuālo adresu pārbaude uz vietas

Informācija par subjekta saistīto fizisko personu un akcionāru iespējamām saistībām ar politiskām organizācijām

Informācija par subjekta un tā saistīto personu nodokļu parādiem oficiālajos reģistros

Informācija no publiski pieejamiem resursiem un izlūkošanas informācija par juridiskās personas saimniecisko darbību, reputāciju, nevēlamiem sakariem, juridiska rakstura konfliktiem un izmeklēšanām

Izlūkošanas informācija par iespējamiem nevēlamiem sakariem ar organizēto noziedzību, naudas atmazgāšanu un citām nevēlamām darbībām

Informācija no publiski pieejamiem resursiem un izlūkošanas informācija par saistītām fiziskām un juridiskām personām

PADZIĻINĀTĀS PĀRBAUDES PAR JURIDISKĀM PERSŌNĀM

!SVARĪGI

Dažādu valstu likumdošana būtiski atšķiras - jāievēro saistītā starptautiskā un vietējā likumdošana

- Detektīvdarbība
- Personas datu aizsardzība
- Ierobežojumi informācijas vākšanai par amatpersonām

Izlūkošanas vai neoficiāla informācija, kas nav apstiprināta ar citiem oficiāliem avotiem, bet var būt būtiska konkrētās pārbaudes ietvaros

- Reputācija
- Sakari ar organizēto noziedzību

KRIEVIJAS FEDERĀCIJA, NVS VALSTIS

- Uzticami vietējie partneri
- Likumdošanas pārzināšana – «legālā izspiešana»
- Korupcija – bieži visu problēmu cēlonis
- Absolūta risku ignorēšana – karadarbības zonas, valsts varas vakuums atsevišķos reģionos
- Kapitāla izcelsme

TUVIE AUSTRUMI

- Vietējo partneru identificēšana, personisks kontakts
- Īpaši būtiskas attiecības ar vietējo sabiedrību
- Fiziskās drošības un apdrošināšanas jautājumi

PALDIES PAR UZMANĪBU!

Mārcis Pumpurs
Valdes priekšsēdētājs

SIA Secredo
Antonijas 9, Rīga
LV-1010, Latvia
www.secredo.lv

TEL: +371 67221828
e-pasts: Marcis.pumpurs@secredo.lv